UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Clüveri[i] Germaniæ Antiqvæ Libri tres

Clüver, Philipp

Lugduni Batavorum, 1631

Argvmenta Rervm quæ hoc opere continentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44541

Visual Library

ARGVMENTA RERVM, quæ hoc opere continentur.

LIBER PRIMVS.

Quo ſitus univerſæ Germaniæ, & origo moresque priſcûm Germanorum deſcribuntur.

PROOEMIUM. Oſtenditur, quantam antiquis temporibus Græci Romanique Germaniæ habuerint notitiam. deinde agitur de menſurâ locorum: item de citerioribus & ulterioribus Rheni, Danubii, & aliorum Germaniæ fluminum ripis. paginâ 1

CAP. I. Orbis univerſi variæ partitiones. ubi verus inter Aſiam & Europam oſtenditur terminus, vulgò ignoratus. 5

CAP. II. Orbis terrarum alia partitio. ubi de veteri Celticâ; cujus partes Illyricum, Germania, Gallia, Hiſpania, & inſulæ Britannicæ. 16

CAP. III. Bodini argumenta, quibus Celticæ nomen uni Galliæ conveniſſe, item Gallos à Græcis, à Gallis verò Germanos ortos eſſe, probare voluit, cuncta refutantur. ſimulque aliorum falſæ de Germanorum origine opiniones convelluntur. 22

CAP. IV. Unum Aſchenazem, Noachi pronepotem, cum filiis ſuis atque nepotibus omnem poſt terrarum inundationem obſediſſe Celticam, id eſt, Illyricum, Germaniam, Galliam, Hiſpaniam & Britannicas inſulas; ex Moſis, ſcriptorum antiquiſſimi, deducitur monimentis. unde Celtarum omnium pater, primusque conditor Aſchenazes. 32

CAP. V. Illyrios, Germanos, Gallos, Hiſpanos, atque Britannos, unam eamdemque inter ſe habuiſſe lingvam, variis tantùm dialectis diſtinctam, veterum probatur auctorum teſtimoniis. unde certiſſimum indicium, prædictos populos omneis unius ejusdemque gentis Celticæ, ab Aſchenaze propagatæ, fuiſſe nationes. 39

CAP. VI. Illyricos, Germanos, Gallos, Hiſpanos, atque Britannos, unam eamdemque inter ſe habuiße lingvam, uniusque & ejusdem gentis Celticæ, ab Aſchenaze propagatæ, fuiſſe nationes, probatur populorum adpellationibus, quæ uno eodemque modo apud prædictas nationes fuerunt formatæ: item privorum hominum propriis nominibus, quæ eisdem nationibus fuêre communia. 44

CAP. VII. Illyrios, Germanos, Gallos, Hiſpanos, atque Britannos, unam eamdemque inter ſe habuiſſe lingvam, uniusque & ejusdem fuiſſe gentis Celticæ nationes, probatur opidorum vicorumque vocabulis, quæ omnibus prædictis nationibus fuêre communia. 49

CAP. VIII. Illyrios, Germanos, Gallos, Hiſpanos, ac Britannos unam eamdemque inter ſe habuiſſe lingvam, uniusque & ejusdem fuiſſe gentis Celticæ nationes, probatur compluribus rerum variarum vocabulis, quibus olim prædictæ nationes univerſæ uſæ ſunt; nunc verò apud Germanos in vulgari ſermone durant. ubi Germanicæ quoque ſive Celticæ lingvæ oſtenditur antiquitas. 54

CAP. IX. De Celtarum nomine; & Celticæ veteris in Hiſpanorum, Gallorum, Britannorum, Illyriorum & Theutiſcorum nomina partitione. item de verâ gentis pariter ac nominis Theutiſcorum origine. nam Germaniæ vocabulum peregrinum fuit, ipſi genti inuſitatum. 60

CAP.

Cap. x. *Theutiſcorum nomen peregrinum* Germani, *quando primùm inventum. item falſæ quorumdam opiniones, qui Germanos Gallorum etiam, & Gallos Germanorum vocabulo Romanis adpellatos adfirmant, diligentiùs refutantur.* 70
Cap. xi. *De magnitudine* Germaniæ *antiquæ; item de finibus ejus.* 76
Cap. xii. *De naturâ cœli ſolique Germaniæ.* 79
Cap. xiii. *De habitationibus, & annuâ agrorum commutatione; item de communi omnium totius Germaniæ populorum in pagos diviſione.* 83
Cap. xiv. *De habitu corporum Germanorum externo atque interno.* 92
Cap. xv. *De generibus ſive ordinibus, quibus priſci Germani inter ſe diſtincti fuerunt.* 98
Cap. xvi. *De cultu corporum, atque veſtitu. item de cubitu.* 104
Cap. xvii. *De victu, ac modo capiendi cibum: item de conviviis.* 121
Cap. xviii. *De ſtudiis, opibus, & opificiis: item de navigatione.* 129
Cap. xix. *De virtutibus ac vitiis priſcûm Germanorum.* 136
Cap. xx. *De conjugio, & amore fideque conjugali.* 145
Cap. xxi. *De mulierum partu, liberorumque educatione. item de cognationibus & hereditatibus.* 149
Cap. xxii. *De religione, ac deorum cultu. ubi primùm oſtenditur, deorum cultum, cultusque procuratores ſacerdoteis habuiſſe Germanos jam inde à primordio gentis.* 154
Cap. xxiii. *De origine ſacerdotii.* 157
Cap. xxiv. *De variis priſcorum ſacerdotum ſive ſapientum generibus; de auctoritate, ac diſciplinis eorum: item de nomine apud Germanos.* 161
Cap. xxv. *De falſorum numinum venerationis origine.* 174
Cap. xxvi. *De variis Germanorum diis. ubi oſtenditur, primùm, omneis gentilium deorum adpellationes ad unum ſpectare ſolem; dein easdem ad unum, verum, æternumque Deum eſſe referendas.* 179
Cap. xxvii. *De variis dearum numinibus, nominibusque: quæ cuncta ad unam referenda ſunt lunam.* 189
Cap. xxviii. *De Vulcano; qui idem eſt Mars, & Hercules.* 198
Cap. xxix. *Priſcos Germanos unum, verum æternum Deum in trinitate coluiſſe, ſub* Solis, Lunæ, *atque* Ignis *numinibus.* 202
Cap. xxx. *De Caſtore ac Polluce.* 206
Cap. xxxi. *De reliquâ theologiâ. ac primùm de univerſi mundi & angelorum creatione: item de horum lapſu, & diaboli veneratione.* 207
Cap. xxxii. *De creatione hominis; de animæ immortalitate, & æternâ vitâ; de lapſu hominis; de terrarum inundatione; & de fine hujus mundi.* 218
Cap. xxxiii. *De phyſiologiâ, geographiâ, & aſtrologiâ: ubi variæ oſtenduntur temporis diſtinctiones.* 228
Cap. xxxiv. *De ſacrorum ritibus. ac primùm de ſacris lucis, & deorum ſimulacris.* 233
Cap. xxxv. *De ſacerdotum veſtitu cultuque, & de ſacrorum ritibus.* 242
Cap. xxxvi. *De ſortilegiis, auſpiciis, & aliis divinationum generibus.* 257
Cap. xxxvii. *De rerumpublicarum apud priſcos Germanos formis. ubi ſimul oſtenditur, quo modo imperia initio in gentibus nata.* 262
Cap. xxxviii. *De democraticis rebuspublicis cum principatu.* 264

CAP. XXXIX. *De rebuspublicis democraticis ſine principatu.* 268
CAP. XL. *De monarchiis; & item de mixtis imperiis.* 273
CAP. XLI. *De democraticarum civitatum fœderibus atque clientelis, tam privatis, quàm publicis.* 275
CAP. XLII. *De conciliis atque judiciis: item de delictorum pœnis.* 278
CAP. XLIII. *De militiâ. ubi primùm de bellorum ſtudio, & quotidiano armorum uſu; item de bellicæ fortitudinis dignitate; & de diſciplinâ militari.* 281
CAP. XLIV. *De variis armorum telorumque generibus.* 284
CAP. XLV. *De vetuſtiſſimo more pugnandi ex curru: item de equitatu, & ritu equitandi.* 304
CAP. XLVI. *De decernendo bello, diligendoque exercitus duce, & aliis ordinum ductoribus: item de ducis in bello auctoritate atque officio.* 307
CAP. XLVII. *De militum dilectu; de ætate militari; & ritu in ejus probatione obſervato: item de ſtipendiis.* 311
CAP. XLVIII. *De ducis reliquorumque principum ſive ordinum ductorum comitatus; qui quaſi corporis præſidium in bello. item de nobilium propugnatoribus.* 314
CAP. XLIX. *De ſignis militaribus, ac tubis.* 316
CAP. L. *De metatione caſtrorum; de tempore pugnæ, & aciei ſtructurâ.* 318
CAP. LI. *De pugnâ. item de urbium aliorumq; locorum munitorum oppugnatione.* 323
CAP. LII. *De iis, quæ poſt prælium victoriamque à victoribus fiebant.* 329
CAP. LIII. *De funeratione mortuorum.* 331

LIBER SECVNDVS.

Quo Germania Ciſrhenana deſcribitur.

CAP. I. *Galliæ univerſæ diviſio. ubi oſtenditur, quæ Belgicæ Galliæ nationes Germanici fuerint generis.* 337
CAP. II. Belgium *non fuiſſe* Belgicam; *ſed hujus exiguam partem.* 338
CAP. III. Belgica & Belgæ *unde dicti.* 342
CAP. IV. *De* Helvetiis. 344
CAP. V. *De* Rauracis; *qui &* Raurici, & Rauriaci. 352
CAP. VI. *De* Veragris, Sedunis, & Nantuatibus. 354
CAP. VII. *De* Latobrigis, & Tulingis. 358
CAP. VIII. *De* Sequanis. 360
CAP. IX. *De* Mediomatricis. 363
CAP. X. *De* Triboccorum, Nemetum, *ac* Vangionum, *Germanicarum gentium transmigratione in Galliam: item de finibus eorum cis Rhenum.* 365
CAP. XI. *De* Triboccis. 367
CAP. XII. *De* Nemetibus. 371
CAP. XIII. *De* Vangionibus. 375
CAP. XIV. *De* Treveris. 378
CAP. XV. *De* Eburonibus, Condruſis, Segnis, Cæræſis, & Pæmanis; *qui univerſi uno nomine primi dicti fuêre* Germani. 393
CAP. XVI. *De* Menapiis. 397
CAP. XVII. *De* Vbiis. 402
CAP. XVIII. *De* Gugernis; *qui anteà trans Rhenum fuêre* Sigambri. 410

CAP.

Cap. xix. *De* Sunicis; *qui anteà trans Rhenum fuère* Catti. 417

Cap. xx. *De* Tungris: *qui anteà quinque nominibus diſcreti,* Eburones, Condruſi, Segni, Cæræſi, *&* Pæmani, *uno vocabulo in commune dicebantur* Germani. *ubi prima hujus vocabuli oſtenditur origo.* 420

Cap. xxi. *De* Aduaticis; *qui poſteà fuère* Bethaſii. 427

Cap. xxii. *De* Nerviis. 429

Cap. xxiii. *De* Centronibus, Grudiis, Levacis, Pleumoſiis, Gordunis: *qui uno nomine poſteà dicti* Sveconi. 433

Cap. xxiv. *De* Veromanduis. 434

Cap. xxv. *De* Ambianis. 435

Cap. xxvi. *De* Atrebatibus. 438

Cap. xxvii. *De* Briannis, *&* Oromanſacis. 439

Cap. xxviii. *De* Morinis. 439

Cap. xxix. *De* Toxandris, *ſive* Taxandris. 449

Cap. xxx. *De* Batavis. *ac primùm de origine eorum, & nomine. item de ſitu* inſulæ Batavorum, *& longitudine ejus; ſive de initio ac fine.* 455

Cap. xxxi. *De lateribus* inſulæ Batavorum: *quorum alterum Vahalis flumine ac Moſæ oſtio, alterum medio Rheni alveo clauduntur. ubi veteres dictorum fluminum alvei deſcribuntur: oſtenditurque, quâ ratione medius Rhenus in Leccam amnem abactus. item de* Corbulonis foſsâ. 459

Cap. xxxii. *Refutantur eorum argumenta, qui Batavorum inſulam ad Iſalam flumen & Flevum lacum extendunt.* 464

Cap. xxxiii. *De Batavorum agris extra inſulam, in Galliæ ripâ, inter Vahalem Moſamque. item de* Caninefatibus, *partem Batavorum inſulæ colentibus.* 468

Cap. xxxiv. *Junii argumenta, quibus Batavos Germaniæ adſeruit, cuncta refutantur.* 473

Cap. xxxv. *Medium Rheni alveum terminum fuiſſe Germaniam inter & Galliam, eâque ratione Batavos & Caninefateis non Germaniæ, ſed Galliæ fuiſſe partem, probatur, primùm Rheni flumine ac nomine, dein plurimis veterum auctorum teſtimoniis.* 477

Cap. xxxvi. *De Batavorum Caninefatiumque opidis, caſtellis, atque vicis.* 481

Cap. xxxvii. *De finibus* Germaniæ Cisrhenanæ. 497

Cap. xxxviii. *De* Arduennâ ſilvâ. 499

Cap. xxxix. *De* ſilvâ Voſegâ; *quæ &* Voſaga, *&* Vaſaga: *item de* monte Voſego; *qui &* Voſagus, *&* Vaſagus. 503

Cap. xl. *De amnibus citerioris Germaniæ.* 505

LIBER TERTIVS.

Quo Germania Transrhenana deſcribitur.

Cap. i. *Univerſæ Germaniæ Transrhenanæ diviſio.* 511

Cap. ii. *De* Helvetiis, *Gallicâ gente, antiquiſſimis temporibus in Germaniam transgreſſis.* 512

Cap. iii. *De* Marcomanorum, Seduſiorum, *atque* Harudum *antiquiſſimis ſedibus apud Rheni ripam, antequàm in Bojobæmum transmigraverunt.* 513

Cap. iv. *De* Gallis, *decumanos agros inter Rhenum Danubiumque exercentibus: qui* Alemanni & Alamani *dicti.* 515
Cap. v. *De* Cattis; *qui* & Chatti, & Chaſſi, & Haſſi; *Cæſari verò, & aliis ejusdem ætatis auctoribus falſo nomine dicti* Svevi. 523
Cap. vi. *De* Vbiis. 528
Cap. vii. *De* Mattiacis. 529
Cap. viii. *De* Juhonibus. 535
Cap. ix. *De* Sigambris. 536
Cap. x. *De* Tencteris, & Vſipetibus; *qui* & Vſipii. 543
Cap. xi. *De* Marſis, & Marſacis; *qui* & Marſatii. 546
Cap. xii. *De* Tubantibus. 549
Cap. xiii. *De* Bructeris. 551
Cap. xiv. *De* Chamavis, & Angrivariis. 553
Cap. xv. *De* Dulgibinis, *ſive* Dulgumniis, & Chaſſuariis; *qui* & Caſſuarii, & Chattuarii, & Cattuarii. 556
Cap. xvi. *De* Anſibariis; *qui* & Ampſibarii, & Ampſivarii. 557
Cap. xvii. *De* Friſiis. 559
Cap. xviii. *De* Chaucis; *qui* & Cauchi, & Cauci. 574
Cap. xix. *De* Cheruſcis, & *horum clientibus* Campſanis, & Cathulcis, *ſive* Cathulconibus. 579
Cap. xx. *De* Francis, & Franciâ. 583
Cap. xxi. *De* Foſis, *ſive* Saxonibus: *item de duplici* Saxoniâ. 588
Cap. xxii. *De* Cimbris. 590
Cap. xxiii. *De* inſulis *ante Cimbrorum, Saxonum, Chaucorum, Friſiorumque litora ſitis.* 595
Cap. xxiv. *De antiquâ* Sveviâ. 597
Cap. xxv. *De* Semnonibus. 599
Cap. xxvi. *De* Langobardis. 602
Cap. xxvii. *De* Deuringis, Cavionibus, Anglis, Várinis, Eudoſibus, Svardonibus, & Nuithonihus; *qui unum inter ſe conſtituerunt corpus.* 603
Cap. xxviii. *De* Hermunduris, & *poſteriori* Sveviâ. 607
Cap. xxix. *De* Nariſcis; *qui* & Nariſti, & Nariſtæ; & *poſterioribus temporibus* Armalauſi *dicti.* 611
Cap. xxx. *De* Bojohæmo, *ejusque incolis* Bojis, & Marcomannis. 612
Cap. xxxi. *De* Quadis. 616
Cap. xxxii. *De* Gothinis, Marſingis, Oſis, *ac* Buriis. 622
Cap. xxxiii. *De* Lygiis; *qui* & Ligii, Lugii, Lugi, & Logiones. 624
Cap. xxxiv. *De* Gothonibus, *qui* & Gotones, & Gutones, & Guttones, Gythones, Gothi, & Gotthi; *item de* Gepidis. 625
Cap. xxxv. *De* Lemoviis, *qui* & Heruli; *item de* Rugiis, Sidinis, *atq;* Carinis. 638
Cap. xxxvi. *De* Burgundionibus; *qui* & Burgundii, & Burgundi. *item de* Palatinatibus *Germaniæ.* 641
Cap. xxxvii. *De* oceano ſeptemtrionali, *Germaniæ ab ſeptemtrionibus termino; unde* Germanicus *dictus, quà Germaniam adluit. item de ingenti ejus* ſinu, *qui* Codânus *vocatur Melæ ac Plinio;* & mare Svevicum *Tacito; pars verò ejus* Venedicus ſinus *Ptolemæo.* 646

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cap. xxxviii. *De* Scandinaviâ; *quæ &* Scandia, *&* Scanzia, *immenſa ſeptemtrionis peninſula: quam veteres inſulam eſſe crediderunt; vetuſtiſſimi autem Græcorum auctores* Baltiam *&* Baſiliam *adpellarunt. item de* Finningiâ. 652

Cap. xxxix. *De* Thule *inſulâ; quam Ortelius, Procopii ſequutus fidem, falsò credidit eſſe Scandinaviam Plinii, & Scandiam Ptolemæi.* 656

Cap. xl. *De minoribus ſeptemtrionalis ac Germanici oceani inſulis, inter Thulen atque Germaniam ſitis. item de inſulis ſinus Codâni, quarum incolæ* Teutoni, Codani, *ac* Dani. 662

Cap. xli. *De* Scandinaviæ *ſive* Scandiæ *peninſulæ incolis*, Sveonibus, Hellevionibus, Scaniis, Gutis, Lappionibus, Scritofinnis, Marchiofinnis, *&* Sitonibus, *ſive* Nortmannis. 666

Cap. xlii. *De orientali Germaniæ latere ac termino.* 670

Cap. xliii. *De* Peucinis; *qui &* Baſtarnæ. 672

Cap. xliv. *De* Venedis *Sarmatis; &* Aeſtiis *Germanis.* 681

Cap. xlv. *De* Fennis, *ſive* Finnis. 693

Cap. xlvi. *De* quinque Germanorum generibus, *in quæ univerſa Germania diſtincta fuit.* 695

Cap. xlvii. *De* Hercinio ſaltu, *& aliis Germaniæ Transrhenanæ ſilvis, quæ partes fuêre Hercinii ſaltus: item de hujus feris.* 702

Cap. xlviii. *De* montibus *Germaniæ Transrhenanæ.* 708

Cap. xlix. *De* fluminibus *Germaniæ Transrhenanæ.* 712

VINDELICIA ET NORICVM.

Cap. i. *Oſtenditur,* Vindeliciam *&* Noricum *veteris Illyrici fuiſſe parteis.* 719

Cap. ii. *Oſtenditur, omneis Alpinos populos, quorum pars maxima Vindelici ac Norici, quondam* Tauriſcos *fuiſſe dictos.* 720

Cap. iii. *De* Vindeliciæ *ſitu, finibus, ac populis.* 722

Cap. iv. *De opidis* Vindeliciæ. 728

Cap. v. *De* Norico. 733

Cap. vi. *De* Danubio, *& aliis Vindeliciæ Noricique fluminibus.* 745

Auctores,